

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys EU:n muovidirektiivin vaikutuksista suomalaisen pullonpalautusjärjestelmän toimivuuteen

Eduskunnan puhemiehelle

Ympäristöongelmat ovat jatkuvasti esillä ja varsinkin viime vuosina on tartuttu muovijäteongelmaan. Vesistöihin ja muualle luontoon päätyneet muovijätteet aiheuttavat vakavia ongelmia, kun eläimet syövät muovijätteitä ja takertuvat niihin. Lisäksi muovi kerää itseensä erilaisia haitta-aineita. Arvioiden mukaan maailman merissä lilluu yli 150 miljoonaa tonnia muoviroskaa. Määrää on kuvailtu yhtä suureksi kuin Suomen henkilöautojen määrää kerrottuna 37:llä. Ongelma on siis vakava ja siihen tulee puuttua.

Suomessa voimme olla ylpeitä, että olemme vähentäneet muovijätteen määrää merkittävästi erinomaisen pullonpalautusjärjestelmämme avulla. Arvioiden mukaan pullonpalautukseen tulee 460 miljoonaa muovipulloa vuodessa ja palautusautomaatteihin sujahtaa noin 15 muovipulloa sekunnissa. Parhaina vuosina pulloista palautuu 92 prosenttia. EU:n tutkimuksissa Atlantin rannikolta löytyi paljon muovisia pullonkorkkeja, mutta Suomen rannikolta näitä pullonkorkkeja ei ole löytynyt, kiitos pullonpalautusjärjestelmämme.

Nyt EU:n kertakäyttömuovin vähentämiseen tähtäävä direktiivi vaatii muutoksia muovipulloihin. Heinäkuussa 2024 voimaan tulevassa direktiivissä pullon korkkia vaaditaan kiinnitettäväksi muovipulloon koko käytön ajaksi. Muovijätettä vähentävän direktiivin tarkoitus on jalo, mutta käytännön toteutuksessa pahasti pielessä. Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliiton laskelmien mukaan direktiivi lisää muovin käyttöä vähintään gramman per pullo. Suomen pullonpalautusluvuilla lisäys tarkoittaa puolen miljoonan kilon kasvua muovin kulutukseen, noin 300 henkilöauton painon verran.

Uudistus ei vain lisää muovin määrää, se aiheuttaa mittavia muutoksia nykyiseen pullonpalautusjärjestelmään. Alan yritykset joutuvat tekemään mittavia investointeja päivittääkseen palautuslaitteet. Lisäksi uudessa järjestelmässä pullon tunnistettavuus saattaa heikentyä, jolloin siitä ei saa panttia, ja tällöin kuluttajien kierrätysinto voi heikentyä.

Kirjallinen kysymys KK 366/2019 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että uusi direktiivi ei vaaranna nykyisen pullonpalautusjärjestelmän toimivuutta,

miten hallitus aikoo tukea pullopalautusjärjestelmää ylläpitäviä tahoja uudistuksessa ja

mitä hallitus aikoo tehdä, jotta pullonpalautusjärjestelmä toimii myös tulevaisuudessa?

Helsingissä 29.11.2019

Jussi Wihonen ps